

Αρ. 16.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β'.

ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΣΥΝΟΨΙΣ

ΥΠΟ Α. ΚΟΡΑΗ.

Μετατυπωθείσα πρὸς χρῆσιν τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας  
ΥΠΟ Γ. ΜΕΛΙΣΤΑΓΟΥΣ.

« Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς Γραφάς » (Ματθ. κβ' 23.)

« Οἱ πατέρες τὰ τέκνα ὑμῶν... ἐκτρέφετε  
ἐν παιδείᾳ καὶ νοθεσίᾳ. » (Ἐφεσ. στ' 5.)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ  
ΑΘΗΝΩΝ  
1934/4576



ΕΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙ ΣΥΡΟΥ,

ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΜΕΛΙΣΤΑΓΟΥΣ ΜΑΚΕΔΟΝΟΣ.

(Ὁδὸς ἀγορᾶς ἀριθ. 1.)

1867.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΚΑΛΙΑΣ

ΛΗΘΙΑΣ

ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΚΥΜΩΣΕΩΣ

ΚΑΙ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ  
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1881



ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

(1881)

1881

## Η ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.

*Πρὸς τοὺς Διδασκάλους τῶν Δημοτικῶν Σχολείων.*

Ἡ Σύνοψις τῆς Ἱερᾶς ταύτης Ἱστορίας ἐτυπώθη πρὸ χρόνων ὁμοῦ μετὰ τὴν Κατήχησιν τοῦ Πλάτωνος Μητροπολίτου Μόσχας, ὑπὸ τοῦ μεταφράσαντος αὐτὴν σοφοῦ γέροντος Κοραΐ, τὸν ὁποῖον τιμᾷ καὶ ποθεῖ ἡ Ἑλλάς. Τὸ ἔργον τοῦτο ἔγεινε τότε πρὸς χρῆσιν τῶν κοινῶν Σχολείων τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους κατατρυχομένου ὑπὸ τὸν ζυγόν, καὶ τώρα δὲ μετατυπούμενον διορίζεται πρὸς χρῆσιν αὐτῶν ἀνεγειρομένων, καὶ προστατευομένων, θεία συνάρσει, ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος αὐτονόμου.

Τὸ βιβλίον περιέχον 9 κεφάλαια, διαλαμβάνει ἐν συνόψει περὶ τῆς Ἱστορίας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τὰ ἑξ̄ πρώτα, καὶ περὶ τῆς Νέας εἰς τὰ τρία ἐπόμενα. Οἱ δὲ μαθηταὶ, οἱ διοριζόμενοι νὰ σπουδάσωσι τὸ μάθημα τοῦτο εἰς τὸν Ὅδηγόν τῆς μεθόδου (1), εἶναι οἱ τῆς ε' καὶ ζ' κλάσεως, ὅστε ἀναλογοῦσι τρία κεφάλαια εἰς τὴν καθε μίαν. Ἄν τὰ κεφάλαια φανῶσι μικρὰ, ὁ διδάσκαλος ἐμπορεῖ νὰ δίδῃ ὅλα τὰ περὶ τῆς Νέας Διαθήκης, ἢ τὰ δύο καὶ τελευταῖα, εἰς τοὺς τοῦ πρώτου τμήματος τῆς ὁγδοῆς κλάσεως, ὄντας πλέον προβεβηκότας εἰς ἡλικίαν καὶ μάθησιν. Τὴν Ἱερὰν Κατήχησιν θέλου ἀρχίσει οἱ προβιβασμένοι εἰς τὸ θ' τμήμα τῆς ὁγδοῆς.

Εἶναι δὲ καλὸν οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐξηγῶσι κατὰ Σάββατον, μετὰ τὴν ἀπὸ μεσημβρίας παράδοσιν τῶν μαθητῶν, ἢ καὶ καθ' ἑορτὴν μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, εἰς ἐπήκουσιν ὅλων τῶν μαθητῶν τὴν σειρὰν τῆς Ἱστορίας ταύτης, προμελετούντες αὐτοὶ ἄλλην ἐκτενεστέραν, ἥτις θέλει τυπωθῆ πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Ἐν Ἀθήνῃ, τὴν α'. Αὐγούστου 1830,

II MITT THE PROLETARIAT WITTOBNI

Die erste Division der Arbeiterklasse

Die Arbeiterklasse ist die Basis der Revolution. Sie ist die einzige Klasse, die die Befreiung der Menschheit anstrebt. Die Arbeiterklasse ist die einzige Klasse, die die Befreiung der Menschheit anstrebt. Die Arbeiterklasse ist die einzige Klasse, die die Befreiung der Menschheit anstrebt.

Die Arbeiterklasse ist die Basis der Revolution. Sie ist die einzige Klasse, die die Befreiung der Menschheit anstrebt. Die Arbeiterklasse ist die einzige Klasse, die die Befreiung der Menschheit anstrebt. Die Arbeiterklasse ist die einzige Klasse, die die Befreiung der Menschheit anstrebt.

Die Arbeiterklasse ist die Basis der Revolution. Sie ist die einzige Klasse, die die Befreiung der Menschheit anstrebt. Die Arbeiterklasse ist die einzige Klasse, die die Befreiung der Menschheit anstrebt. Die Arbeiterklasse ist die einzige Klasse, die die Befreiung der Menschheit anstrebt.

Die Arbeiterklasse ist die Basis der Revolution.

ΣΥΝΟΨΙΣ  
ΤΗΣ  
ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περιέχον τὸν ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ἕως τοῦ  
Κατακλυσμοῦ καιρὸν.

- 1 Ἐρώτησις. Τίς ἐκτίσεν τὸν Κόσμον;  
Ἀπόκρισις. Ὁ Θεὸς ἐκτίσεν τὸν Κόσμον, καὶ ὅλα, ὅσα εὐρίσκονται εἰς τὸν Κόσμον διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς λέγεται ποιητὴς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ὅλων τῶν πραγμάτων.
- 2 Ἐρ. Πότε ἐκτίσθη ὁ Κόσμος;  
Απ. Ὁ Κόσμος ἐκτίσθη πέντε χιλιάδας καὶ πεντακοσίους ἑπτὰ χρόνους πρὸ τοῦ γεννηθῆ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς.
- 3 Ἐρ. Ἀπὸ τί καὶ πῶς ἐκτίσεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον;  
Απ. Ἀπὸ τὸ μηδὲν ἐκτίσεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον εἰς ἑξήμερας μὲ μόνον τὸν λόγον αὐτοῦ. (Γεν. κεφ. α'.)
- 4 Ἐρ. Τίς ἦτον ὁ πρῶτος ἄνθρωπος;  
Απ. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἦτον ὁ Ἀδάμ.
- 5 Ἐρ. Τίς καὶ πόθεν τὸν ἐπλασε;  
Απ. Ὁ Θεὸς ἐπλασε τὸν Ἀδάμ ἀπὸ τῆς γῆς.
- 6 Ἐρ. Εἰς ποίαν κατάστασιν ἐπλάσθη ὁ Ἀδάμ;  
Απ. Ὁ Ἀδάμ ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα Θεοῦ, καὶ ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν δεσποτείαν ἐπάνω εἰς τὰ ζῶα.
- 7 Ἐρ. Κατὰ τί ἦτον ὅμοιος ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν Θεόν;  
Απ. Ὁ ἄνθρωπος ἦτον ὅμοιος μὲ τὸν Θεὸν κατὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς φύσεως, τὴν ὁποίαν εἶχε δώσει εἰς αὐτὸν ὁ Θεός, καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν καὶ ἀγιότητα.

- 8 'Ερ. Κατὰ τί φαίνεται ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως;  
 Απ. Καθ' ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔδωκε μόνον σῶμα εἰς τὸν ἀνθρώπον, καθὼς καὶ εἰς τὰ ζῶα, ἀλλὰ τὸν ἐστόλισε με λόγον καὶ νοῦν· καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ψυχὴν πνευματικὴν καὶ ἀθάνατον, διὰ τῆς ὁποίας δύναται νὰ γνωρίσῃ τὸν Δημιουργόν του.
- 9 'Ερ. Ποῦ ἐτέθη ὁ Ἀδὰμ ἀφοῦ ἐπλάσθη;  
 Απ. Ὁ Ἀδὰμ ἐτέθη εἰς τὸν κῆπον τῆς Ἐδέμ ἁμοῦ με τὴν Εὐάν τὴν γυναῖκα του.
- 10 'Ερ. Ποῦ εὗρηκε τὴν Εὐάν;  
 Απ. Ὁ Θεὸς εἶχε πλάσει καὶ αὐτὴν ἀπὸ μίαν πλευράν τοῦ Ἀδάμ.
- 11 'Ερ. Ἦτο τότε ἁμαρτολὸς ὁ Ἀδάμ;  
 Απ. Ὁχι, ὁ Ἀδὰμ ἦτον ἀθῶος· καὶ ἤθελε ζῆσει διὰ πνυτὸς εὐδαίμων, ἀν δὲν παρήκουε τοῦ Θεοῦ.
- 12 'Ερ. Ποῖον ἦτο τὸ ἁμάρτημα τοῦ Ἀδάμ;  
 Απ. Ὁ Ἀδὰμ ἠμάρτησε, διότι παρακούων τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ, ἔφαγε τὸν καρπὸν ἐκείνου τοῦ δένδρου, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο «ζύλον τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν.» (Γεν. γ'.)
- 13 'Ερ. Ποῖος παρεκίνησε τὸν Ἀδὰμ νὰ παραβῆ τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ;  
 Απ. Εὐάν ἡ γυνὴ του, ἡ ὁποία ἐπλανήθη ἀπὸ τὸν ὄφιν, ἤγουν τὸν διάβολον.
- 14 'Ερ. Ποία ἐστάθη ἡ παιδεία τῆς ἁμαρτίας τοῦ Ἀδάμ;  
 Απ. Ὁ Θεὸς ἐπαίδευσεν τὸν Ἀδὰμ με τοῦτο, νὰ τὸν ὑποβάλλῃ δηλαδὴ εἰς τὰς δυστυχίας τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ εἰς τὸν θάνατον.
- 15 'Ερ. Τί κακὸν ἐπροξένησεν ἡ ἁμαρτία τοῦ Ἀδάμ εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ;

Απ. Διὰ τῆς ἀμαρτίας τοῦ Ἀδάμ κατεστάθησαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀμαρτωλοὶ καὶ θνητοί.

16 Ἐρ. Τί ὑπεσχέθη ὁ Θεὸς ἀφοῦ ἠμάρτησεν ὁ Ἀδάμ;

Απ. Ὁ Θεὸς ὑπεσχέθη ὅτι τὸ σπέρμα τῆς γυναικὸς ἔμελλε νὰ συντρίψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφρου. (Γεν. γ' 15.)

17 Ἐρ. Τί ἐσήμαινεν αὐτὴ ἡ ὑπόσχεσις;

Απ. Αὐτὴ ἐσήμαινεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, (ὅστις ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ἐκ Παρθένου,) ἔμελλε νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ἄνθρώπους ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ διαβόλου, ἡγουν τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

18 Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει ἡ Γραφὴ διὰ τὴν ζήτην τῶν πρώτων ἀνθρώπων;

Απ. Ἡ γραφὴ μᾶς διδάσκει, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔζων τότε πολλὰ περισσότερον καιρὸν, ἀφ' ὅτι ζῶσι τὴν σήμερον. (Γεν. δ' καὶ ε'.)

19 Ἐρ. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἀδάμ;

Απ. Πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἡ ἀμαρτία ἤρχισε νὰ βασιλεύῃ εὐθὺς μετὰ τὴν Δημιουργίαν.

20 Ἐρ. Τί παράδειγμα ἔχομεν τούτου;

Απ. Ἔχομεν τὸ παράδειγμα τοῦ Κάϊν, υἱοῦ τοῦ Ἀδάμ.

21 Ἐρ. Ὅποιαν ἀμαρτίαν ἔκαμεν ὁ Κάϊν;

Απ. Ὁ Κάϊν ἐφόνευσε διὰ φθόνον Ἄβελ τὸν ἀδελφόν του, καὶ ἐγέννησεν ἀσεβεῖς ἀπογόνους.

22 Ἐρ. Ποῖον υἱὸν ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀδάμ ὁ Θεὸς ἀφοῦ ἐφονεύθη ὁ Ἄβελ;

Απ. Ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν Σὴθ· ἀπὸ δὲ τὴν γενεάν αὐτοῦ ἐλατρεύθη ὁ Θεὸς μερικὸν καιρὸν.

23 Ἐρ. Ποῖος ἐφάνη ὁ ὀνομαστότερος ἀπὸ τοὺς Πατριάρχας ἀπογόνους τοὺς Σὴθ;

Απ. Ὁ Ἐνώχ, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Γραφή λέγει ὅτι ἦτον ἅγιος ἄνθρωπος· ὅτι περιεπάτησε μὲ τὸν Θεόν· καὶ ὅτι δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ τὴν ἀνέλεθεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν Κόσμον.

24 Ἐρ. Διατί ἀνελήφθη τοιοῦτοτρόπως ὁ Ἐνώχ;

Απ. Ὁ Ἐνώχ ἀνελήφθη διὰ τὴν εὐσέθειάν του, καὶ διὰ νὰ μάθωσιν ἐκείνου τοῦ καιροῦ οἱ ἄνθρωποι, ὅτι εἶναι ἀμοιβαί διὰ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους μετὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν.

25 Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τοὺς ἀπογόνους τοῦ Σήθ, μετὰ καιρόν;

Απ. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σήθ διεφθάρησαν, διότι ἐσυγγένευσαν μὲ τοὺς ἀσεβεῖς ἀπογόνους τοῦ Καϊν. (Γεν. 5'. ἔ. ζ'.)

26 Ἐρ. Τί συνέβη ἐκ τούτου;

Απ. Ἡ Γῆ ἐγεμίσθη ἀπὸ κακίας, καὶ ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν κατακλυσμόν, ὁ ὁποῖος ἐπνίξεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

27 Ἐρ. Ποῖος ἐσώθη ἀπὸ τὸν κατακλυσμόν;

Απ. Ὁ Θεὸς ἔσωσε τὸν Νῶε ἀπὸ τὸν κατακλυσμόν, διότι ἦτον ἄνθρωπος τέλειος καὶ εὐσεβής.

28 Ἐρ. Πῶς ἐσώθη ὁ Νῶε ἀπὸ τὸν οἰκουμενικὸν κατακλυσμόν;

Απ. Αὐτὸς εἰσέβη μὲ τὴν οἰκογένειάν του εἰς τὴν κιβωτὸν, τὴν ὁποίαν εἶχε κτίσει κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ.

29 Ἐρ. Ἡ ἐνθύμησις τοῦ Κατακλυσμοῦ δὲν σώζεται ἀλλαχοῦ παρὰ εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν;

Απ. Αὐτὴ σώζεται εἰς τοὺς παλαιοὺς καιροὺς μετὰ τῶν περισσοτέρων ἐθνῶν.

30 Ἐρ. Πότε συνέβη ὁ Κατακλυσμός;

Απ. Ὁ Κατακλυσμός συνέβη δύο χιλιάδας καὶ διακοσίους τεσσαράκοντα δύο χρόνους, ἀφοῦ ἐκτίσθη ὁ Κόσμος.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἀπὸ τοῦ Κατακλυσμοῦ ἕως τῆς κλήσεως τοῦ Ἀβραάμ.

1 Ἐρ. Τί συνέβη, ἀφοῦ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ τοῦ Κατακλυσμοῦ;



1 Απ. Ὁ Νῶε ἐκόηκεν ἀπὸ τὴν κιβωτὸν μὲ τὴν γυναῖκα, τοὺς τρεῖς υἱούς, καὶ τὰς γυναῖκας τῶν υἱῶν του.

2 Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς εὐθὺς μετὰ τὸν Κατακλυσμόν;

Απ. Ὁ Θεὸς ἔκαμε διαθήκην μὲ τὸν Νῶε καὶ μὲ τοὺς ἀπογόνους του ὑπεσχέθη νὰ μὴ στείλῃ πλέον κατακλυσμόν διὰ νὰ ἀφανίσῃ τὴν γῆν, καὶ ἀνεκαίνισε τοὺς φυσικοὺς νόμους διὰ νὰ ἀποστρέψῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν καὶ τὴν κακίαν.

3 Ἐρ. Ποιοὶ ἦσαν οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε;

Απ. Οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε ἦσαν ὁ Σῆμ, ὁ Χάμ, καὶ ὁ Ἰάφεθ· καὶ ἀπὸ τούτους τοὺς τρεῖς κατάγονται ὅλα τὰ ἔθνη τοῦ Κόσμου, καθὼς φαίνεται εἰς τὸ δέκατον κεφάλαιον τῆς Γενέσεως.

4 Ἐρ. Ποῦ ἐκατοίκησαν οἱ ἀπόγονοι τῶν τριῶν υἱῶν τοῦ Νῶε;

Απ. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σῆμ ἐκατοίκησαν οἱ περισσότεροὶ εἰς τὴν Ἀσίαν· οἱ ἀπόγονοι τοῦ Χάμ εἰς τὴν Ἀφρικὴν· καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰάφεθ εἰς τὴν Εὐρώπην.

5 Ἐρ. Τί ἐπεχείρησαν οἱ ἄνθρωποι νὰ κάμωσιν ὀλίγον ἔπειτα μετὰ τὸν Κατακλυσμόν; (Γεν. ια')

Απ. Ἐπεχείρησαν νὰ κτίσωσι μίαν πόλιν ἢ ἓνα πύργον ὑψηλότατον ἢ πόλις ὠνομάσθη ἔπειτα Βαβέλ, ἦγεν σύγχυσις.

6 Ἐρ. Διὰ ποίαν αἰτίαν ἐκτίζον αὐτὴν τὴν πόλιν;

Απ. Τὴν ἐκτίζον διὰ φιλοδοξίαν, καὶ διὰ νὰ μὴ διασπαρῶσιν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν.

7 Ἐρ. Τοὺς ἀφῆκεν ὁ Θεὸς νὰ ἐκτελέσωσιν αὐτὴν τὴν ἐπιχείρησιν;

Απ. Ὁχι, ὁ Θεὸς ἐσύγχυσε καὶ ἥλλαξε τὴν γλῶσσαν αὐτῶν εἰς τρόπον, ὥστε δὲν ἐκαταλάμβανε πλέον ὁ ἓνας τὸν ἄλλον· τοῦτο τοὺς ἠνάγκασε νὰ χωρισθῶσιν.

8 Ἐρ. Ἀφοῦ διεσκορπίσθησαν οἱ ἄνθρωποι, ποία μεταβολὴ συνέβη εἰς τὴν θρησκείαν;

Απ. Ἡ εἰδωλολατρεία ἤρχισε νὰ στερεώνεται εἰς τὸν Κόσμον.

9 Ἐρ. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ εἰδωλολατρεία;

Απ. Εἰδωλολατρεία λέγεται ἡ λατρεία, τὴν ὁποίαν προσφέρουσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ψευδεῖς Θεοὺς καὶ εἰς τὰ κτίσματα.

10 Ἐρ. Πῶς ἐστερεώθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ εἰδωλολατρεία;

Απ. Οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν ἀπὸ τὸ νὰ προσκυνῶσι τὸν ἀληθῆ Θεὸν ὑποκάτω εἰς εἰδωλὰ σωματικά, καὶ τελευταῖον κατήντησαν εἰς τὸ νὰ ἀφήσωσι καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν διὰ νὰ λατρεύσωσι τοὺς ψευδεῖς Θεοὺς.

11 Ἐρ. Τί ἐκαμεν ὁ Θεὸς τότε;

Απ. Ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ ἐκλέξῃ ἕνα λαὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ φυλαχθῇ ἡ ἀληθὴς ὀρησκεία καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Μεσσίας.

12 Ἐρ. Ποῖος ἦτον ὁ πατὴρ τοῦ λαοῦ τούτου;

Απ. Ὁ Ἀβραάμ, ὅστις ἐκατοίκει εἰς τὴν γῆν τῶν Χαλδαίων, εἰς τὴν πόλιν Ὠρ, καὶ τὸν ὁποῖον ἔκλεξε καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεός. (Γεν. ιβ'.)

13 Ἐρ. Τί ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ;

Απ. Ὁ Θεὸς ἐπρόσταξε τὸν Ἀβραάμ ν' ἀφήσῃ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ υπάγῃ εἰς ἄλλην γῆν, τὴν ὁποίαν ὑπέσχεθη νὰ δώτῃ εἰς τοὺς ἀπογόνους του, ἧγουν τὴν γῆν τοῦ Χαναάν.

14 Ἐρ. Πότε ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ;

Απ. Ὁ Θεὸς ἐκάλεσε τὸν Ἀβραάμ εἰς τοὺς χιλιούς τριακασίους τρεῖς χρόνους μετὰ τὸν κατκλυσμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἀπὸ τῆς κλήσεως τοῦ Ἀβραάμ ἕως τῆς ἐξόδου τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τῆν Αἴγυπτον.

1 Ἔρ. Τίς ἦλθε μετὸν Ἀβραάμ εἰς τὴν γῆν Χαναάν;

Απ. Ὁ Λῶτ ὁ ἀνεψιός του.

2 Ἔρ. Ἀπὸ ποίους ἦτο κατοικημένη αὐτὴ ἡ γῆ;

Απ. Ἦτο κατοικημένη ἀπὸ τοὺς Χανααναίους, οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰδωλολάτραι, καὶ πολλὰ διεφθαρμένοι.

3 Ἔρ. Εἰς ποίαν πόλιν τῆς γῆς ἐκείνης ἐπατοίκησεν ὁ Λῶτ;

Απ. Ὁ Λῶτ ἐκατοίκησεν εἰς τὰ Σόδομα. (Γεν. ιγ')

4 Ἔρ. Ὅποιοι ἦσαν οἱ κάτοικοι τῶν Σοδόμων;

Απ. Οἱ κάτοικοι τῶν Σοδόμων ἔζων εἰς πᾶν εἶδος ἀσωτείας καὶ ἔπραττον μεγαλωτάτας βδελυρίας.

5 Ἔρ. Πῶς ἐπαίδευσεν ὁ Θεὸς τοὺς κατοίκους τῶν Σοδόμων, καὶ τῶν ἄλλων πλησιοχώρων πόλεων;

(Γεν. ιθ')

Απ. Ὁ Θεὸς ἠφάνισε κατὰ κράτος ἐκείνας τὰς πόλεις καὶ τὴν περιχώρον ὅλην, κατακύσας αὐτάς με πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανόν.

6 Ἔρ. Συνεθανατώθη καὶ ὁ Λῶτ μετὸς Σοδομίτας;

Απ. Ὁ Θεὸς ἔστειλε δύο ἀγγέλους, διὰ νὰ ἐκβάλωσι τὸν Λῶτ μετὰ τὰς δύο του θυγατέρας ἀπὸ τὰ Σόδομα.

7 Ἔρ. Διὰ τί ἐσώθη ὁ Λῶτ εἰς τούτον τὸν τρόπον;

Απ. Διότι ἦτον καλὸς ἄνθρωπος.

8 Ἔρ. Ἦχε τέκνα ὁ Ἀβραάμ, ὅταν ἦλθεν εἰς γῆν Χαναάν;

Απ. Μῆτε τέκνα εἶχε, μῆτε ἐλπίς ἦτο νὰ γεννησῆ, διότι ἦτο καὶ στείρα καὶ γραῖα Σάρρα ἡ γυνὴ του.

9 Ἔρ. Ὁ Ἀβραάμ δὲν ἐγέννησεν υἱὸν μετέπειτα;

Απ. Ὁ Ἀβραάμ εἰς ἡλικίαν χρόνων ἐκπτόν ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, τὸ ὅποιον ἦτο θαῦμα.

10 Ἔρ. Ποῖος ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσαάκ;

Απ. Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσαάκ, τὸν ὁποῖον ἔκλεξεν ὁ Θεὸς ἦτον ὁ Ἰακώβ.

11 Ἐρ. Πόσους υἱοὺς ἐγέννησεν ὁ Ἰακώβ;

Απ. Ὁ Ἰακώβ ἐγέννησεν υἱοὺς δώδεκα, οἱ ὁποῖοι ἐστάθησαν πατριάρχαι τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ.

12 Ἐρ. Ποῖαι ἦσαν αἱ πρῶται ἀπ' αὐτὰς τὰς δώδεκα φυλάς;

Απ. Αἱ πρῶται φυλαὶ ἦσαν τοῦ Λευὶ καὶ τοῦ Ἰούδα.

13 Ἐρ. Τί ἐξαιρετὸν εἶχεν ἡ φυλὴ τοῦ Λευὶ;

Απ. Οἱ ἱερεῖς καὶ διάκονοι τῆς θρησκείας ἐγένοντο πάντοτε ἀπ' αὐτὴν τὴν φυλὴν.

14 Ἐρ. Τί ἐξαιρετὸν εἶχεν ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα;

Απ. Ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα ἐστάθη κραταιοτάτη αὕτη εἶχε χρόνους πολλοὺς τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν, καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Μεσσίας.

15 Ἐρ. Ποῖος ἀπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰακώβ ἦλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Απ. Ὁ Ἰωσήφ, τὸν ὁποῖον ἐπώλησαν οἱ ἀδελφοὶ του διὰ φθόνον. (Γερ. λζ'.)

16 Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τὸν Ἰωσήφ, ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Απ. Ὁ Θεὸς τὸν νυλόγησε διὰ τὴν φρόνησιν καὶ ἀρετὴν του· καὶ μετὰ δεκατρεῖς χρόνους κατεστάθη κυβερνήτης ὅλης ἐκείνης τῆς βασιλείας.

17 Ἐρ. Ἰακώβ ὁ πατὴρ τοῦ Ἰωσήφ ἦλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Απ. Ἡ πείνα ἠνάγκασε τὸν Ἰακώβ ν' ἀφήσῃ τὴν γῆν Χαναάν, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον μὲ ὅλην τὴν οἰκογένειάν του, ὅπου τὸν ὑπεδέχθη Ἰωσήφ ὁ υἱὸς του.

18 Ἐρ. Εἰς ποίαν κατάστασιν κατήτησαν οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Απ. Αὐτοὶ ἐπληθύνθησαν καὶ ἐκραταιώθησαν κατὰ πολλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωσήφ. (Ἐξ ἀ. κεφ. ε'.)

19 Ἐρ. Ἐμειναν αὐτοὶ πάντοτε εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Απ. Ὅχι· μετὰ διακοσίους σχεδὸν χρόνους ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ἓνας βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος ἐπεχείρησε νὰ τοὺς ἀφανίσῃ.

20 Ἐρ. Τίνα ἔστειλε τότε ὁ Θεὸς διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ;

Απ. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Μωϋσῆν, ὁ ὁποῖος ἐστάθη μέγας προφήτης, καὶ ὁ ἐλευθερωτὴς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

21 Ἐρ. Πῶς κατέπεισεν ὁ Μωϋσῆς, τῆς Αἰγύπτου τὸν βασιλεῖα, νὰ ἀφήσῃ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ νὰ ἐκβῇ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον;

Απ. Ὁ Μωϋσῆς ἔκαμε διάφορα θαύματα καὶ ἐπαίδευσεν τὴν Αἴγυπτον μὲ δέκα μεγάλας πληγὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ ἐσχάτη ἦτο νὰ θανατώσῃ ἓνας Ἄγγελος εἰς μίαν νύκτα ὅλα τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων.

22 Ἐρ. Τί ἐπρόσταξε τότε ὁ Θεὸς εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ;

Απ. Ὁ Θεὸς ἐπρόσταξεν αὐτοὺς νὰ σφάζωσιν ἓνα πρόβατον ὁ καθεὶς εἰς τὸν οἶκόν του, καὶ νὰ τὸ φάγωσι μὲ ἄζυμα· τὰς δὲ θύρας τῶν ὀσπητίων των νὰ χρίσωσι μὲ τὸ αἶμα τοῦ προβάτου, διὰ νὰ μὴ ἐμβῇ εἰς αὐτὰ ὁ ἐξολοθρευτὴς Ἄγγελος. (Ἐξ ιβ΄.)

23 Ἐρ. Πῶς ὠνομάζετο ἡ τελετὴ αὕτη;

Απ. Αὕτῃ ὠνομάσθη Πάσχα, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τὸ ἐώρταζον κάθε χρόνον.

24 Ἐρ. Πῶς τὸ ἐώρταζον;

Απ. Ἐσφαζον καὶ ἔτρωγον τὸ πρόβατον, ἔτρωγον δὲ καὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα, εἰς ἐνθύμησιν τοῦ ὅτι ὁ Θεὸς τοὺς εὐγάλεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

25 Ἐρ. Τί ἔκαμαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἀφοῦ ἐώρτασαν τὸ Πάσχα εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Απ. Ἐφυγαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἔχοντες ὀδηγὸν τὸν Μωϋσῆν. (Ἐξ δδ΄. ιγ΄.)

26 Ἐρ. Πόσοι χρόνοι ἐπέρασαν ἀπὸ τῆς προσκλήσεως τοῦ Ἀβραάμ ἕως τῆς ἀναχωρήσεως ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον;

Απ. Τετρακόσιοι εἰκοσιεννέα χρόνοι.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Ἀπὸ τῆς ἐξόδου τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος.

1 Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ἀφοῦ ἐφυγαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραήλ;

Απ. Ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου τοὺς ἐδίωξε μὲ τὸ στρατευμά του, καὶ τοὺς ἔφθασεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. (Ἐξόδ. ιδ΄.)

2 Ἐρ. Πῶς ἐσώθησαν οἱ Ἰσραηλίται;

Απ. Ὁ Θεὸς ἐχώρισε τὰ νερὰ τῆς θαλάσσης καὶ ὁ λαὸς ἐπέρασε χωρὶς νὰ βραχῶσιν οἱ πόδες των.

3 Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Αἰγύπτου;

Απ. ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ περάσῃ κατόπιν τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἀλλὰ τὰ νερὰ ἐστράφησαν πάλιν εἰς τὸν τόπον των, καὶ τὸν ἐπνίξαν μὲ ὄλην του τὴν στρατιάν.

4 Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς πενήκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ἐξοδὸν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον;

Απ. Ὁ Θεὸς ἐφάνέρωσεν ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος Σινὰ τὰς δέκα ἐντολάς τοῦ νόμου. (Ἐξόδ. κ΄.)

5 Ἐρ. Δέν ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἄλλους νόμους εἰς τὸν λαὸν τοῦτον, παρὰ τοὺς ἠθικὸς νόμους τοῦ Δεκαλόγου;

Απ. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν διαφόρους ἄλλους νόμους, πολιτικοὺς καὶ ἱερουργικούς. (Ἐξ. κά. καὶ ἐξ.)

6 Ἐρ. Ποίους ὀνομάζεις νόμους πολιτικούς;

Απ. Νόμοι πολιτικοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι, ὅσοι διέτασσαν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, καὶ ἀπέβλεπον εἰς τὸ

νά φυλάιτται ἡ τάξις καὶ ἡ δικαιοσύνη εἰς τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν.

7 Ἐρ. Καὶ ποίους λέγεις ἱερουργικοὺς νόμους;

Απ. Οἱ ἱερουργικοὶ νόμοι διέταττον τὰς τελετὰς ἢ τὰς ἐξωτερικὰς πράξεις τῆς θείας λατρείας, οἷον τὰς θυσίας, τὰς προσφορὰς, τὰς ἐορτὰς καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

8 Ἐρ. Ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπῆγεν εὐθὺς εἰς τὴν γῆν Χαναάν;

Απ. Ὁ λαὸς οὗτος διέτριψε χρόνους τεσσαράκοντα εἰς τὴν ἔρημον, πρὸ τοῦ νὰ ἐμβῇ εἰς ἐκείνην τὴν γῆν.

9 Ἐρ. Πῶς ἔζησεν εἰς τὴν ἔρημον εἰς τοὺς τεσσαράκοντα τούτους χρόνους;

Απ. Ὁ Θεὸς τὸν ἐθρεψέε θυμασίως μὲ τὸ Μάννα, τὸ ὁποῖον ἔστειλε καθ' ἡμέραν, πλὴν τοῦ Σαββάτου.

10 Ἐρ. Εἰσέβη καὶ ὁ Μωϋσῆς μὲ τὸν λαὸν εἰς τὴν γῆν Χαναάν;

Απ. Ὁχι· αὐτὸς ἀπέθανεν ὅταν ἐτελείωσεν οἱ τεσσαράκοντα χρόνοι. *(Δευτερ. 34.)*

11 Ἐρ. Τίς ἐλάβε τὸν τόπον τοῦ Μωϋσέως, μετὰ τὸν θάνατόν του;

Απ. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, τὸν ὁποῖον ἔκλεξεν ὁ Θεὸς διάδοχον τοῦ Μωϋσέως. *(Ἰησ. α. καὶ ἐξ.)*

12 Ἐρ. Τί ἐκαμεν ὁ Ἰησοῦς;

Απ. Ὁ Ἰησοῦς ἐνίκησε μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ τοὺς βασιλεῖς καὶ τὰ ἔθνη τῆς γῆς Χαναάν καὶ κατοίκησεν εἰς αὐτὴν τὸν λαὸν Ἰσραήλ.

13 Ἐρ. Τίς ἐκυβέρνησε τὸν λαὸν τοῦτον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ;

Απ. Ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἐκυβερνήθη ἀπὸ κριτῶν, τοὺς ὁποίους ἤγειρεν ὁ Θεὸς ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, καὶ τῶν ὁποίων ὁ τελευταῖος ἦτον ὁ προφήτης Σαμουὴλ.

14 Ἐρ. Ποία μεταβολὴ συνέβη μετέπειτα εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ;

Απ. Ὁ λαὸς ἐζήτησε βασιλέα, καὶ πρῶτος βασιλεὺς ἐστάθη ὁ Σαούλ, τὸν ὁποῖον κατέστησεν ὁ προφήτης Σαμουὴλ μὲ προστάγην τοῦ Θεοῦ. (Βασ. ἡ.)

15 Ἔρ. Τίς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν Σαούλ;

Απ. Ἐπειδὴ ἀπεβλήθη ἀπὸ τὸν Θεὸν ὁ Σαούλ διὰ τὴν παρακούην του, ἔχρισεν ὁ προφήτης Σαμουὴλ τὸν Δαβίδ, ὅστις ἦτον ὁ δεῦτερος Βασιλεὺς. (Βασ. ζ'.)

16 Ἔρ. Τί ἦτον ὁ Δαβίδ;

Απ. Ὁ Δαβίδ ἦτο βασιλεὺς καὶ προφήτης, καὶ αὐτὸς ἐνέγραψε τοὺς περισσοτέρους ψαλμοὺς τοῦ ψαλτηρίου.

17 Ἔρ. Τίς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δαβίδ;

Απ. Ὁ Σολομών ὁ υἱὸς του, ὅστις ἔδειξε μεγάλην σοφίαν καὶ πολλὴν εὐσέβειαν κατ' ἀρχὰς τῆς βασιλείας του. (Βασ. β' καὶ ἐξ.)

18 Ἔρ. Τί ἀξιωματιμώμενον ἔκαμεν ὁ Σολομών;

Απ. Ὁ Σολομών ἔκτισε τὸν μεγαλοπρεπέστατον ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ.

19 Ἔρ. Τί ἔκαμε ὁ Σολομών;

Απ. Ἐπλανήθη ἀπὸ τὰς γυναῖκάς του καὶ διεφθάρη τόσο ὥστε νὰ εἰσάξη τὴν εἰδωλολατρίαν, διὰ τὸ ὁποῖον ἦλθεν ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπάνω εἰς τὴν βασιλείαν καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους του. (Βασ. ιά.)

20 Ἔρ. Πότε ἐκτίσθη ὁ Ναὸς τῆς Ἱερουσαλήμ;

Απ. Ὁ Ναὸς τῆς Ἱερουσαλήμ ἐκτίσθη πεντακοσίους εἴκοσι χρόνους μετὰ τὴν ἐξοδὸν ἐξ Αἰγύπτου.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομώντος ἕως τῆς Αἰχμαλωσίας Βαβυλῶνος.

1 Ἔρ. Τίς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σολομώντος;



- Απ. Ὁ Ῥοβοάμ, ὁ υἱὸς τοῦ. (Βασ. ιβ'. καὶ ἐξ.)
- 2 Ἐρ. Τί συνέβη κατ' ἀρχάς τῆς βασιλείας τοῦ Ῥοβοάμ;
- Απ. Λί δέκα φυλαὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν τοῦ καὶ δὲν ἐβασίλευσε πλέον, εἰμὴ τῶν δύο φυλῶν, ἧγουν τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμίν.
- 3 Ἐρ. Πόσαι βασιλείαι κατεστάθησαν τότε;
- Απ. Δύο· ἧγουν ἡ βασιλεία τοῦ Ἰούδα καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ.
- 4 Ἐρ. Ἀπὸ ποίας φυλᾶς συνίστατο ἡ βασιλεία τοῦ Ἰούδα;
- Απ. Ἀπὸ τὰς δύο φυλᾶς, αἱ ὁποῖαι ἔμειναν εἰς τὴν ὑποταγὴν τοῦ Ῥοβοάμ, υἱοῦ τοῦ Σολομώντος.
- 5 Ἐρ. Πόσας φυλὰς περιεῖχεν ἡ Βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ;
- Απ. Ἡ Βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ περιεῖχε τὰς δέκα φυλὰς, αἱ ὁποῖαι ἀπεχωρίσθησαν ἀπὸ τὰς ἄλλας δύο.
- 6 Ἐρ. Τίς ἔγεινε πρῶτος Βασιλεὺς τῆς Βασιλείας τοῦ Ἰσραήλ;
- Απ. Πρῶτος Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ ἐχρημάτισεν ὁ Ἰεροβοάμ.
- 7 Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰεροβοάμ εἰς τὰ τῆς θρησκείας;
- Απ. Ὁ Ἰεροβοάμ ἔφερε τὴν εἰδωλολατρείαν εἰς τὴν Βασιλείαν του, ἐπειδὴ κατεσκεύασε δύο χρυσοῦ μωσχάρια, διὰ τὰ προσκυνῶνται ὡς Θεοὶ τοῦ Ἰσραήλ.
- 8 Ἐρ. Διατί ἔφερε τὴν εἰδωλολατρείαν ὁ Ἰεροβοάμ;
- Απ. Διὰ τὰ ἐμποδίσῃ τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπάγωσιν εἰς Ἱερουσαλήμ κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτὰς, καὶ ἐπομένως ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποταχθῶσι πάλιν εἰς τοὺς βασιλεῖς τοῦ Ἰούδα.
- 9 Ἐρ. Διέμεινε πάντοτε ἡ εἰδωλολατρεία εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰσραήλ;
- Απ. Ὅλοι οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραήλ ἦσαν εἰδωλολάτραι, καθὼς ὁ Ἰεροβοάμ· τινὲς δ' ἀπ' αὐτοὺς καὶ ἐστερέωσαν φανερά τὴν προσκύνῃσιν τῶν ψευδῶν Θεῶν.

10 Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς διὰ τὰ φυλάξῃ τὴν ἀληθινὴν θρησκείαν μεταξὺ εἰς τὰς δέκας φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ;

Απ. Ἐστειλεν εἰς αὐτοὺς προφῆτας διὰ τὰ τοὺς ἐλέγχοσι διὰ τὰς ἁμαρτίας των, καὶ τὰ τοὺς σύρωσιν ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν.

11 Ἐρ. Τίς ἐξήθη ὀνομαστότερος ἀπ' αὐτοὺς τοὺς προφῆτας;

Απ. Ὁ Ἠλίας περίφημος διὰ τὸν μέγαν του ζῆλον· αὐτὸς ἀνελήθη εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀφήσας τὸν προφῆτην Ἐλισσαίον εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. (Βασ. ιζ'. ἔξ' Ἐξ. 4. Βασ. β'.)

12 Ἐρ. Πότε ἐπροφῆτευσεν ὁ Ἠλίας;

Απ. Ὁ Ἠλίας ἐπροφῆτευσεν εἰς καιρὸν τοῦ Ἀχαάβ, ἀσεβοῦς καὶ διώκτου βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ.

13 Ἐρ. Πόσον διέμεινεν ἡ βασιλεία τοῦ Ἰσραὴλ;

Απ. Ἡ βασιλεία τοῦ Ἰσραὴλ διέμεινε διακοσίους πεντήκοντα σχεδὸν χρόνους, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Ὠσιέ, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ὁποίου ἠρανίσθη.

14 Ἐρ. Τίς ἠράνισεν αὐτὴν τὴν βασιλείαν;

Απ. Σαλμναάταρος ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀσσυρίας, ὅστις ἔλαβε τὴν Σαμάρειαν, μητρόπολιν τῆς Βασιλείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔφερε τὰς δέκα φυλάς εἰς τὴν Ἀσσυρίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἔπειτα διεσκορπίσθησαν εἰς διαφόρους χώρας.

15 Ἐρ. Οἱ Ἰσραηλίται τῶν δέκα φυλῶν ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν πατρίδα των;

Απ. Δὲν ἐπέστρεψαν πᾶρεξ ὀλίγοι τινές, οἱ δὲ περισσότεροι ἔμειναν ἔξω διεσπαρμένοι.

16 Ἐρ. Πόσον καιρὸν ἔμεινε περισσότερο ἡ βασιλεία τοῦ Ἰούδα, ἀφοῦ ἠρανίσθη ἡ βασιλεία τοῦ Ἰσραὴλ;

Απ. Ἡ Βασιλεία τοῦ Ἰούδα διέμεινεν ἔτι χρόνους ἑκατὸν τριάκοντα, ἔχουσα μητρόπολιν τὴν Ἱερουσαλήμ.

17 Ἐρ. Δὲν ἐπροσκυνεῖτο ὁ ἀληθὴς Θεὸς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ;

Απ. Ὁ ἀληθὴς Θεὸς ἐπροσκυνεῖτο εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλῆμ, τὸν ὁποῖον εἶχε κτίσει ὁ Σολομὼν ἐχρημάτισαν ὅμως καὶ βασιλεῖς ἀσεβεῖς, οἱ ὅποιοι εἰσῆζαν ἐνίοτε τὴν εἰδωλολατρείαν.

18 Ἐρ. Δὲν ἔστειλεν ὁ Θεὸς προφήτας καὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰούδα;

Απ. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τότε πολλοὺς προφήτας, εἶον τὸν Ἡσαΐαν, τὸν Ἱερεμίαν, τὸν Ὠσηέ, τὸν Ἀμώς, τὸν Μιχαΐαν καὶ ἄλλους τινάς.

19 Ἐρ. Τί ἐπραττον αὐτοὶ οἱ προφῆται;

Απ. Αὐτοὶ ἐναντιόνοντο εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν καὶ εἰς τὰς παρανομίας τοῦ λαοῦ, ἀνήγγελλον καὶ κρίσεις τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπρόβλεγον τὴν ἔλευσιν τοῦ Μεσσίου.

20 Ἐρ. Δὲν ἐφάνησαν βασιλεῖς εὐσεβεῖς καὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰούδα;

Απ. Ἐφάνησαν μερικοὶ βασιλεῖς εὐσεβεῖς καὶ ζηλωταί, εἶον ὁ Ἰωσαφάτ, ὁ Ἰωάθαμ, ὁ Ἐζεκίας καὶ ὁ Ἰωσίας, οἱ ὅποιοι ἐσπούδασαν νὰ ἐκριζώσωσι τὴν εἰδωλολατρείαν, καὶ νὰ σύρωσι τοὺς ὑπηκόους των ἀπὸ τὰς παρανομίας.

21 Ἐρ. Αἱ συμβουλαὶ τῶν προφητῶν, καὶ ἡ φροντίς τῶν εὐσεβῶν τούτων βασιλέων, ἐπέστρεψαν τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τὴν κακίαν;

Απ. Ὅχι· οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέμεναν εἰς τὰς ἀμαρτίας των, διὰ τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς τοὺς ἐπαιίδευσε πολλάκις διὰ μέσου τῶν πλησιοχώρων βασιλέων.

22 Ἐρ. Ἀπὸ τίνα τέλος πάντων ἠρانیσθη ἡ βασιλεία τοῦ Ἰούδα;

Απ. Ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα, βασιλέα τῆς Βαβυλώνας, ὁ ὁποῖος ἐπολιόρκισε τὴν Ἱερουσαλῆμ, (ὅταν ἐβασίλευε Σεκίας ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τοῦ Ἰούδα,) τὴν ἐπῆρε καὶ ἔκαυσεν αὐτὴν καὶ τὸν ναόν.

- 23 Ἐρ. Πῶς μετεχειρίσθη τοὺς Ἰουδαίους ὁ Ναβουχοδονόσορ;  
 Απ. Ἀφοῦ ἐφόνευσε πολλοτάτους, μετέφερεν ὄλους  
 σχεδὸν τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν Βαβυλῶνα.  
 24 Ἐρ. Πότε συνέβη τοῦτο;  
 Απ. Ἡ Ἰερουσαλὴμ ἠρξάνισθη ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονό-  
 σορα, τετρακκοσίους εἴκοσι τέσσαρας χρόνους ἀφοῦ ἔκτισε  
 τὸν Ναὸν ὁ Σολομὼν, καὶ πεντακοσίους ὀγδοήκοντα ἐννέα  
 πρὶν νὰ γεννηθῇ ὁ Χριστός.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

*Ἀπὸ τῆς Αἰχμαλωσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Ἰησοῦ  
 Χριστοῦ.*

- 1 Ἐρ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔμειναν πολὺν καιρὸν δούλοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα;  
 Απ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔμειναν δούλοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα  
 χρόνους ἑβδομήκοντα, καθὼς ὁ προφήτης Ἰερεμίας εἶχε  
 τὸ προειπεῖ. *(Ἰερεμ. κέ. 12)*  
 2 Ἐρ. Ἦτον ἐκεῖ κανένας προφήτης τὸν καιρὸν ἐκεῖνον μετα-  
 ξὺ εἰς αὐτοὺς;  
 Απ. Ἦσαν ὁ Ἰεζεκιὴλ καὶ ὁ Δανιήλ.  
 3 Ἐρ. Τί συνέβη μετὰ τοὺς ἑβδομήκοντα χρόνους;  
 Απ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν χώραν αὐ-  
 τῶν. *(Ἐσθρ. α.)*  
 4 Ἐρ. Ποῖος βασιλεὺς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀδειαν;  
 Απ. Κῦρος ὁ Βασιλεὺς τῆς Περσίας.  
 5 Ἐρ. Εἰς τίνας ὁδηγίαν καὶ κυβέρνησιν ὑποκάτω ἐπέστρεψαν  
 εἰς τὴν χώραν αὐτῶν οἱ Ἰουδαῖοι;  
 Απ. Ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν καὶ κυβέρνησιν τοῦ Ζοροβάβελ,  
 ὅστις ἦτον ἄρχων ἀπὸ τὸ Βασιλικὸν αἷμα τοῦ Ἰούδα.  
 6 Ἐρ. Τί ἔκαμαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀφοῦ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν  
 χώραν αὐτῶν;

Απ. Ἐπεχείρησαν ν' ἀνεγείρωσι τὴν πόλιν καὶ τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ.

7 Ἐρ. Τίς τοὺς ἐμπόδισεν ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔργον;

Απ. Τοὺς ἐμπόδισαν τὰ πλησιόχωρα ἔθνη εἰς τρόπον, ὥστε διεκόπη τὸ ἔργον ἕως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Δαρείου υἱοῦ τοῦ Ὑστάσπου, βασιλέως τῆς Περσίας, ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξε νὰ τὸ μεταρχίσωσιν.

8 Ἐρ. Ποίους προφήτας ἔστειλεν ὁ Θεὸς τότε;

Απ. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Ἀγγαθὸν καὶ τὸν Ζαχαρίαν διὰ νὰ θαρρύνωσι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὸ ν' ἀποκαταστήσωσι τὸν Ναὸν καὶ τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ.

9 Ἐρ. Ποίους ἀνήγειρε μετὰ πολλοὺς χρόνους τὰ τείχη τῆς Ἱερουσαλήμ;

Απ. Ὁ Νεεμίας τὸν ὁποῖον ἔστειλε κυβερνήτην εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης. (Νεεμ. α.)

10 Ἐρ. Τί περισσότερον ἔκαμεν ὁ Νεεμίας;

Απ. Ὁ φρόνιμος οὗτος καὶ εὐσεβὴς κυβερνήτης ἀποκατέστησε τὴν τάξιν, καὶ τῆς πόλεως τὴν καλὴν διοίκησιν.

11 Ἐρ. Εἰς ποίους βασιλεῖς ὑποκάτω ἔζησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀφοῦ ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα;

Απ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔζησαν πρῶτον ὑποκάτω εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς Περσίας· ἔπειτα ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς Συρίας, διαδόχους τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

12 Ἐρ. Τί ἔπαθον οἱ Ἰουδαῖοι ὑποκάτω εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς Συρίας;

Απ. Αὐτοὶ ἔπαθον πολλοὺς διωγμοὺς, μάλιστα ἀπὸ τὸν βασιλέα Ἀντίοχον τὸν ἐπονομαζόμενον Ἐπιφανῆ.

13 Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος;

Απ. Ὁ Ἀντίοχος ἐπόρθησε καὶ ἐμόλυνε τὸν ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ, κατήργησε τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ χρόνους

τρεις, και μετεχειρίσθη πᾶν εἶδος σκληρότητος, διὰ νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἀρνηθῶσι τὴν θρησκείαν των.

14 Ἐρ. Τί ἔκαμαν τότε οἱ ζηλωταὶ τῶν Ἰουδαίων;

Απ. Ὁ Ματθαίας καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἰουδαῖοι ἐσυμφώνησαν διὰ νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν των.

15 Ἐρ. Ἐλαβεν ἐκδασιν καλὴν ὁ σκοπὸς των;

Απ. Ὁ Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος, καὶ ὁ Ἰωνάθας υἱοὶ καὶ οἱ δύο τοῦ Ματθαίου, ἐνίκησαν τὸν βασιλεῖα Ἀντίοχον, καὶ ἀποκατέστησαν πάλιν τὴν θείαν λατρείαν.

16 Ἐρ. Ἀπὸ τίνα ἐκυβερνήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι μετέπειτα;

Απ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐκυβερνήθησαν χρόνους σχεδὸν ἑκατὸν ἀπὸ τοὺς διαδόχους Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀρχιερεῖς, ἔχοντες καὶ τὸν τίτλον τῶν βασιλέων. Αὐτοὶ ὀνομάζοντο Ἀσσαμωναῖοι βασιλεῖς.

17 Ἐρ. Ποία ἐστάθη μετὰ ταῦτα ἡ κατάστασις τῶν Ἰουδαίων;

Απ. Οἱ Ἰουδαῖοι ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς Ῥωμαίους.

18 Ἐρ. Τίνα κατέστησαν οἱ Ῥωμαῖοι βασιλεῖα ἐπάνω εἰς τοὺς Ἰουδαίους;

Απ. Τὸν Ἡρώδην τὸν Ἰδουμαῖον, υἱὸν τοῦ Ἀντιπάτρου.

19 Ἐρ. Τί περίφημον συνέβη ὅταν ἐβασίλευσεν ὁ Ἡρώδης;

Απ. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας τοῦ Ἡρώδου ἦλθεν εἰς τὸν Κόσμον ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Περὶ τῆς γεννήσεως, ζωῆς, θανάτου, ἀναστάσεως, καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1 Ἐρ. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν διὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν Κόσμον;

Απ. Πρέπει γὰρ σημειώσωμεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός

ἦλθεν εἰς τὸν Κόσμον τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον εἶχαν προκηρύξει οἱ προφῆται.

2 Ἔρ. Τίς ἀπὸ τούτων προφήτας εἶχε προκηρύξει τὸν καιρὸν αὐτὸν ἐξαιρέτως;

Απ. Ὁ Δανιὴλ, ὅστις εἶχεν εἰπεῖ, ὅτι ὁ Μεσσίας ἔμελλε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ τέλος τῶν ἐβδομηκοντα ἐβδομάδων ἐτῶν, ἧγουν τετρακοσίων ἐννεήκοντα χρόνων.

3 Ἔρ. Ποία ἦτον ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ;

Απ. Ἡ παρθένος Μαρία μεμνηστευμένη μὲ τὸν Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος ἦτον τέκτων.

4 Ἔρ. Δὲν εἶχε μνησεί εἰς αὐτὴν ὁ Θεὸς, ὅτι ἔμελε νὰ γενῆ μήτηρ τοῦ Μεσσίου;

Απ. Ὁ Θεὸς εἶχε στείλει τὸν Ἄγγελον Γαβριὴλ διὰ νὰ φανερώσῃ εἰς αὐτὴν, ὅτι ἔμελλε νὰ συλλάβῃ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ νὰ γεννήσῃ υἱόν, ὅστις ἔμελλε νὰ ὀνομασθῇ « Ἰὺ ὁ ς τοῦ Θεοῦ. » (Λουκ. α.)

5 Ἔρ. Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς;

Απ. Εἰς τὴν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας.

6 Ἔρ. Ἀπὸ ποίαν φυλὴν, καὶ ἀπὸ ποίαν γενεὰν ἦσαν ἡ Μαρία καὶ ὁ Ἰωσήφ;

Απ. Ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα καὶ ἀπὸ τὴν γενεὰν τοῦ Δαβὶδ.

7 Ἔρ. Ποῖα συμβεβηκότα κατέστησαν περίφημον τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ;

Απ. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀνηγγέθη ἡ γέννησις αὐτῆ ἀπὸ τούτων Ἀγγέλους εἰς τούτους ποιμένας τῆς Βηθλεέμ· ὅσα εἶπεν ὁ Συμεὼν, ὅτε ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν ναόν· ἡ ἔλευσις τῶν τριῶν Μάγων ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, οἱ ὁποῖοι ἦλθον διὰ νὰ προσκυνήσωσι τὸ θεῖον τοῦτο παιδίον.

8 Ἔρ. Τίς ἦτον ὁ πρόδρομος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

- Απ. Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, ὅστις ἐγεννήθη ὀλίγον πρό-  
 τερον τοῦ Χριστοῦ, μετ' ἄλλο τρόπον παράδοξον.
- 9 Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής διὰ τὴν προετοιμασίαν  
 τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὸ νὰ δεχθῶσι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν;
- Απ. Αὐτὸς ἐκήρυττε τὴν μετάνοιαν, ἐβάπτιζεν ἐκείνους  
 ὅσοι ἐπίστευαν εἰς τὸ Κήρυγμα τοῦ ἔλεγεν ὅτι «ἤγγικεν ἡ  
 Βασιλεία τῶν οὐρανῶν,» ἔμαρτύρει περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- 10 Ἐρ. Εγνωρίσθη εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὸν Κόσμον ὅτι  
 ἦτον ὁ Μεσσίας, ἡγουν ὁ Χριστός;
- Απ. Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἤρχισε νὰ διδάσκη παρρησία, καὶ  
 νὰ κάμνη θαύματα, πάρεξ εἰς ἡλικίαν τριάνοντα χρόνων.
- 11 Ἐρ. Δὲν ἠθέλησε πρὸς τούτοις νὰ βαπτισθῆ ἀπὸ τὸν Ἰωάν-  
 νην τὸν Βαπτιστὴν;
- Απ. Ναί· καὶ τότε ἠνοιχθη ὁ οὐρανός, τὸ Ἅγιον Πνεῦ-  
 μα κατέβη ἐπάνω εἰς τὸν Ἰησοῦν εἰς εἶδος περιστερᾶς, καὶ  
 ἠκούσθη φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανόν, λέγουσα, «οὗτός ἐστιν ὁ  
 Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠδόκησα.» (Ματθ. 16, 17.)
- 12 Ἐρ. Ποῦ εὑρίσκεται ἡ Ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ;
- Απ. Εἰς τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια.
- 13 Ἐρ. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν ἐξαιρέτως εἰς τὴν ζωὴν τοῦ  
 Χριστοῦ;
- Απ. Πρέπει νὰ σημειώσωμεν τρία πράγματα.
- 14 Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον;
- Απ. Ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ἡ ὁποία εἶναι ὅλη  
 ἀγία, καὶ δὲν ἀποβλέπει εἰς ἄλλο, πάρεξ εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν  
 δόξαν, εἰς τὸ νὰ ἀγιάσῃ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ τοὺς κα-  
 ταστήσῃ εὐδαίμονας.
- 15 Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ δεύτερον;
- Απ. Τὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα ἔκαμε, καὶ τῶν ὁποίων ὁ  
 ἀριθμὸς εἶναι μεγαλώτατος.



- 16 Ἐρ. Τί εὐρίσκομεν εἰς τὰ θαύματα τοῦ Κυρίου μας;  
 Απ. Εὐρίσκομεν ἀπειρον δύναμιν ἔνδεξιν καὶ μεγάλην ἀγαθότητα.
- 17 Ἐρ. Διατί ἔκαμεν ὁ Χριστὸς αὐτὰ τὰ θαύματα;  
 Απ. Διὰ νὰ δεῖξη, ὅτι ἡ διδασκαλία του ἦτο θεία, καὶ ὅτι αὐτὸς ἦτον υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
- 18 Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ τρίτον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σημειώσωμεν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν;  
 Απ. Ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἦτον ἀγιωτάτη, καὶ εὐρίσκομεν εἰς αὐτὴν τὸ παράδειγμα πάσης ἀρετῆς.
- 19 Ἐρ. Ποῖαι ἀρεταὶ ἐφάνησαν μάλιστα εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ;  
 Απ. Ὁ μέγας ζῆλος, τὸν ὁποῖον εἶχε διὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀγάπη του, ἡ πραότης του, ἡ ταπεινοφροσύνη, καὶ μία τελεία ἄρνησις τοῦ Κόσμου.
- 20 Ἐρ. Ποῖον εἶχε μαζὴ του ὁ Χριστὸς, ὅταν ἦτον ἐπὶ τῆς γῆς;  
 Απ. Εἶχε τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐκλέξει, καὶ πολλοὺς ἄλλους μαθητάς.
- 21 Ἐρ. Πόσον καιρὸν ἐνήργησεν ὁ Χριστὸς τὴν διακονίαν του μεταξύ εἰς τοὺς Ἰουδαίους;  
 Απ. Ὁ Χριστὸς ἐδίδαξε παύρησι καὶ ἔκαμε θαύματα τέσσαρας σχεδὸν χρόνους.
- 22 Ἐρ. Οἱ Ἰουδαῖοι τὸν ἐδέχθησαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν;  
 Απ. Οἱ περισσότεροι τῶν Ἰουδαίων, καὶ μάλιστα οἱ πρῶτοί των, ἀπέβαλαν τὸν Χριστόν.
- 23 Ἐρ. Τί τὸν ἔκαμαν τέλος πάντων, καὶ ἕως ποῦ ἐφθασε τὸ μῖσός των;  
 Απ. Ἔως νὰ τὸν θανατώσωσι μὲ σταυρικὸν θάνατον, εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ἀνά μέσον δύο ληστῶν.
- 24 Ἐρ. Τίς τὸν ἔθαψε;  
 Απ. Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθείας, ὅστις τὸν ἔβαλεν εἰς μνημεῖον νέον.

- 25 'Ερ. Ἐμεινεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ μνημεῖον;  
 Απ. Ὁχι· ἀλλὰ καθὼς εἶχε τὸ ὑποσχεθῆ εἰς τοὺς Ἀποστόλους, ἀνέστη τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὸν θάνατόν του, καὶ ἐφάνη εἰς τοὺς μαθητάς του.
- 26 'Ερ. Ἐμεινεν ἀκόμη πολὺν καιρὸν ὁ Χριστὸς ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ἀφοῦ ἀνέστη;  
 Απ. Ἐμεινεν ἡμέρας τεσσαράκοντα.
- 27 'Ερ. Τί παρήγγειλεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους πρὸ τοῦ ν' ἀφήσῃ τὸν Κόσμον;  
 Απ. Παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ ὑπάγωσι νὰ κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν γῆν.
- 28 'Ερ. Τί συνέβη μετέπειτα εἰς τὸν Χριστόν;  
 Απ. Ὁ Χριστὸς ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν.
- 29 'Ερ. Καὶ ἀφοῦ ἀνελήφθη τί ἐστειλεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους αὐτοῦ;  
 Απ. Ἐστείλεν εἰς αὐτοὺς τὸ Ἅγιον πνεῦμα, δέκα ἡμέρας, μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

*Περὶ τοῦ κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων, καὶ περὶ τῆς συστάσεως τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας.*

- 1 'Ερ. Πῶς ἐκήρυξαν πρῶτον οἱ Ἀπόστολοι τὸ Εὐαγγέλιον, ἀφοῦ ἔλαβον τὸ ἅγιον Πνεῦμα;  
 Απ. Οἱ Ἀπόστολοι ἐκήρυξαν πρῶτον τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· καὶ πολλοὶ Ἰουδαῖοι ἐδέχθησαν τὴν Χριστιανικὴν πίστιν. (Πραξ. α. καὶ τ.)
- 2 'Ερ. Πῶς ἐβεβαίοναν οἱ Ἀπόστολοι τὸ κήρυγμά των;  
 Απ. Οἱ Ἀπόστολοι ἐβεβαίοναν τὸ κήρυγμά των μετὰ τὰ θύματα.
- 3 'Ερ. Ἐκήρυξαν οἱ Ἀπόστολοι κατ' ἀρχάς τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τοὺς Ἐθνικούς;

Απ. Ὅχι· αὐτοὶ διέτριψαν μερικὸν καιρὸν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν.

4 Ἐρ. Πότε ἤρχισε νὰ κηρύττεται τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τοὺς Ἐθνικούς;

Απ. Ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐφανέρωσεν εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον δι' ἀποκαλύψεως, ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἔπρεπε νὰ κηρυχθῆ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη.

5 Ἐρ. Τί ἔκαμαν λοιπὸν τότε οἱ Ἀπόστολοι;

Απ. Οἱ Ἀπόστολοι ἐπῆγαν νὰ κηρύξωσι τὴν χριστιανικὴν πίστιν εἰς ὅλην τὴν γῆν.

6 Ἐρ. Δὲν εὔρισκαν Ἰουδαίους οἱ Ἀπόστολοι εἰς ὅλα τὰ μέρη ὅπου περιήρχοντο;

Απ. Οἱ Ἀπόστολοι εὔρισκαν Ἰουδαίους σχεδὸν πανταχοῦ, καὶ εἰς αὐτοὺς ἐπῆγγαίναν πρῶτον.

7 Ἐρ. Ποιοὶ ἦσαν αὐτοὶ οἱ Ἰουδαῖοι;

Απ. Ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους τῶν δέκα φυλῶν, οἱ ὅποιοι εἶχαν διασπαρῆ πρὸ χρόνων πολλῶν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον.

8 Ἐρ. Δὲν ἤρχοντο ὁμοίως καὶ πρὸς τοὺς Ἐθνικούς οἱ Ἀπόστολοι;

Απ. Ναί, οἱ Ἀπόστολοι ἐκάλουν ὅλους ἀδιαφόρως εἰς τὴν σωτηρίαν.

9 Ἐρ. Ποῖον ἐστάθη τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων, καὶ τῶν πρώτων ὑπηρετῶν τοῦ Χριστοῦ;

Απ. Μεγαλώτατος ἀριθμὸς ἀνθρώπων ἐδέχθη τὸν χριστιανισμόν εἰς διάφορα μέρη τοῦ Κόσμου.

10 Ἐρ. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν διὰ τὴν παράδοξον ταύτην ἐπίδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου;

Απ. Αὐτὴ ἡ ἐπίδοσις ἀποδεικνύει, ὅτι εἶναι θεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ θρησκεία.

11 Ἐρ. Τίνι τρόπῳ,

Απ. Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐπιδόσεως ταύτης ἐπληρώθη ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχε προειπεῖ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ τὴν στερέωσιν τῆς Βασιλείας του.

12 Ἐρ. Τί ἄλλο ἀξιοσημείωτον εὐρίσκομεν εἰς τὴν ἐπίδοσιν ταύτην;

Απ. Ὅτι πλῆθος ἀπειρον ἀνθρώπων ἐνηγκαλίσθη τὸν χριστιανισμόν, μ' ὅλον ὅτι οἱ χριστιανοὶ τότε κατετρέχοντο.

13 Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τοὺς Ἰουδαίους τὸν καιρὸν ἐκεῖνον;

Απ. Ἡ Ἱερουσαλὴμ ἐπάρθη καὶ κατὰδραφίσθη ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, ὁ ναὸς ἐκαύθη, καὶ πολλοὶ Ἰουδαῖοι ἐθανατώθησαν εἰς τοῦτον τὸν πόλεμον.

14 Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τοὺς ἐπιλοίπους τοῦ ἔθνους τούτου;

Απ. Οἱ ἐπίλοιποι διεσπάρησαν εἰς ὅλην τὴν γῆν.

15 Ἐρ. Πότε συνέβη ὁ ἐξολοθρευμὸς οὗτος τῶν Ἰουδαίων;

Απ. Ὁ τελευταῖος ἐξολοθρευμὸς τῶν Ἰουδαίων συνέβη τεσσαράκοντα σχεδὸν χρόνους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καθὼς αὐτὸς ῥητῶς εἶχε τὸ προειπεῖ.

16 Ἐρ. Ἠδυνήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ συκωθῶσιν ἀπὸ τὴν πτωσιν ταύτην;

Απ. Αὐτοὶ δὲν ἐδυνήθησαν ν' ἀποκαταστηθῶσι ποτε εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὴν πατρίδα των, ἀλλ' εὐρίσκονται μέχρι τὴν σήμερον διεσπαρμένοι.

17 Ἐρ. Διατί ἐπαίδευσεν τόσον αὐξηρὰ ὁ Θεὸς τὸ ἔθνος τούτου;

Απ. Διότι ἀπέβαλαν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

18 Ἐρ. Ἀπεβλήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι διὰ παντὸς ἀπὸ τὸν Θεόν;

Απ. Ὁχι· ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς διδάσκει, ὅτι αὐτὸ τὸ ἔθνος θέλει ἐπιστρέψει ποτὲ, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς θέλει τὸ δεχθῆ ἄλλοις εἰς τὴν διαθήκην του. (Ῥωμ. ιά.)

19 Ἐρ. Τί κέρδος λάμβάνει ὡς τόσον ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἀπὸ τὸν διασκορπισμὸν καὶ τὴν ἀπίστιαν τῶν Ἰουδαίων;

Απ. Αὐτὴ λαμβάνει τὸ κέρδος τοῦτο, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι, ἂν καὶ ἐχθροὶ τῆς θρησκείας ἡμῶν, εἶναι μάρτυρες ἀξιόπιστοι τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῆς θειότητος τῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ τῶν προφητειῶν· ἐπειδὴ αὐτοὶ δέχονται τὰ βιβλία καὶ τὰς προφητείας αὐτὰς καθὼς καὶ ἡμεῖς.

20 Ἐρ. Τί βλέπει πρὸς τούτους εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἰουδαίων;

Απ. Μίαν φανεράν πλήρωσιν τῶν προφητειῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

#### Σύνοψις τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας.

1 Ἐρ. Τί πρέπει νὰ ἠξεύρωμεν, διὰ νὰ γνωρίσωμεν ἀκριβέστερον τὴν θρησκείαν, τὴν ὁποίαν ἐκήρυττον οἱ Ἀπόστολοι;

Απ. Πρέπει νὰ ἠξεύρωμεν τί ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τί ὑπέσχοντο εἰς αὐτούς.

2 Ἐρ. Τί ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι;

Απ. Δύο πράγματα ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἤγουν τὸ νὰ πιστεύσωσι καὶ νὰ μετανοήσωσι.

3 Ἐρ. Εἰς ποῖον ἐδίδασκον τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύσωσι;

Απ. Εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

4 Ἐρ. Τί ἔπρεπε νὰ κάμωσιν οἱ Ἐθνικοὶ ἐξαιρέτως,

Απ. Οἱ Ἐθνικοὶ ἔπρεπε ν' ἀρνηθῶσι τὴν εἰδωλολατρείαν, καὶ νὰ ὑποσχεθῶσι νὰ προσκυνῶσι καὶ νὰ λατρεύωσι μόνον τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

5 Ἐρ. Τί ἔπρεπε νὰ κάμωσιν οἱ Ἰουδαῖοι;

Απ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔπρεπε νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτον ὁ Μεσσίας, ἤγουν ὁ μέγας Λυτρωτὴς, τὸν ὁποῖον εἶχαν ὑποσχεθῆ εἰς αὐτούς οἱ προφῆται.

6 Ἐρ. Τί ἐκήρυττον οἱ Ἀπόστολοι περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

Απ. Ὅτι ἦλθεν εἰς τὸν Κόσμον διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς ἀνθρώπους.

7 Ἐρ. Ἀπὸ ποῖον ἦλθε νὰ ἐξαγοράσῃ καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ὁ Ἰησοῦς Χριστός;

Απ. Ἦλθε νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας των, ἀπὸ τὴν καταδίκην καὶ ἀπὸ τὸν αἰώνιον θάνατον.

8 Ἐρ. Καὶ τί ἐπροξένησεν ὁ Χριστός εἰς ἐκείνους ὅσοι πιστεύουσιν εἰς αὐτόν;

Απ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐπροξένησεν εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κληρονομήσωσι τὴν αἰώνιον ζωὴν.

9 Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ δεύτερον, τὸ ὁποῖον ἐζήτησαν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;

Απ. Τὸ νὰ μετανοήσωσι καὶ νὰ ἀλλάξωσι διαγωγὴν.

10 Ἐρ. Εἰς πῆσαν κατάστασιν ἦσαν οἱ ἄνθρωποι τότε;

Απ. Οἱ ἄνθρωποι ἦσαν κατὰ πολλὰ διεσθαρμένοι, καὶ εἰς πᾶν εἶδος κακίας προσηλωμένοι.

11 Ἐρ. Ποῖα ἦσαν τὰ κυριώτερα ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα ἐδαμίλευσαν εἰς τὸν κόσμον τότε;

Απ. Τὰ κυριώτερα ἁμαρτήματα ἦσαν ἡ ἀσέβεια, ἡ ἀκαθαρσία, ἡ ἀκρασία, ἡ ἀσπλαγχνία, ἡ ἀδικία, ἡ πλεονεξία καὶ ἡ ὑπερηφανία.

12 Ἐρ. Τί ἐπρεπε νὰ κάμωσιν ὅσοι ἤθελον νὰ συγκαταταχθῶσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἦγουν νὰ γίνωσι μέλη τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας;

Απ. Ἐπρεπε ν' ἀρνηθῶσι δημοσίως ὅλα αὐτὰ τὰ ἁμαρτήματα, καὶ νὰ ὑποσχεθῶσι νὰ ζῶσι κατὰ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐρ. Τί ὑπέσχοντο οἱ Ἀπόστολοι εἰς ἐκείνους ὅσοι ἤθελον πιστεῦσαι εἰς τὸν Θεὸν καὶ μετανοήσαι;

Απ. Οἱ Ἀπόστολοι ὑπέσχοντο εἰς αὐτοὺς δύο μεγάλας ὑποσχέσεις.

14 Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ πρώτη ὑπόσχεσις;

Απ. Ἡ πρώτη ὑπόσχεσις τῶν Ἀποστόλων ἦτον, ὅτι ὁ Θεὸς ἔμελλε νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας, ὅσας εἶχαν πράξει πρὸ τοῦ νὰ καλεσθῶσιν εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν.

15 Ἐρ. Ποία ἦτον ἡ δευτέρα ὑπόσχεσις;

Απ. Ἡ δευτέρα ὑπόσχεσις ἦτον, ὅτι ὁ Θεὸς ἔμελλε νὰ τοὺς δεχθῇ εἰς τὴν διαθήκην του, καὶ νὰ δώσῃ τὴν αἰώνιον ζῶν εἰς αὐτούς.

16 Ἐρ. Πῶς ἐκυροῦντο αὐταὶ αἱ ὑποσχέσεις;

Απ. Ἐκυροῦντο διὰ τοῦ Ἁγίου βαπτίσματος.

17 Ἐρ. Ποίας ἀπειλὰς ἔκαμαν οἱ Ἀπόστολοι εἰς ἐκείνους ὅσοι δὲν ἠθέλαν νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν;

Απ. Οἱ Ἀπόστολοι ἔλεγον εἰς αὐτούς, ὅτι ἔμελλον νὰ αποκλεισθῶσιν ἀπὸ τὴν σωτηρίαν, καὶ νὰ καταδικασθῶσιν εἰς τὸν αἰώνιον θάνατον.

18 Ἐρ. Ποῖον εἶναι λοιπὸν τὸ χρέος ἐκείνων, ὅσοι γνωρίζουσι τὴν θείαν αὐτὴν θρησκείαν, τὴν ὁποίαν ἐκήρυξαν οἱ Ἀπόστολοι;

Απ. Τὸ χρέος των εἶναι νὰ τὴν ἀγαπῶσι, νὰ ἦναι εἰς αὐτὴν προσκολλημένοι, καὶ νὰ πράττωσιν ὅσα αὐτὴ προσάσσει.

19 Ἐρ. Καὶ τί κέρδος θέλομεν λάβει ἀπὸ τοῦτο;

Απ. Θέλομεν ἀποκτήσει διὰ τοῦτο τὴν οὐράνιον δόξαν καὶ μακαριότητα.

20 Ἐρ. Πότε θέλομεν γενῆ μέτοχοι ταύτης τῆς δόξης;

Απ. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν ὅταν ἔλθῃ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ νὰ κρίνῃ τὸν Κόσμον.

